

8.81x31.36	1	עמוד 31	גלובס - כותרת	19/12/2013	40203835-5
ור בועז סנג'רו ראש החטיבה למשפט פלילי וקרימינולוגי - 26330					

מספחי סופת השלגים

/ פרופ' בועז סנג'רו

המשטרה אחראית

השבוע פורסם כי מבקר המדינה, יוסף שפירא, מתכוון לחקור את תפקוד הרשויות בזמן הסופה האחרונה. הנה עניין שראוי לחקירה: האם משטרת ישראל גרמה, תחילה במעשה ולאחר מכן במחדל, לכך שאלפי נוסעים קפאו לילה שלם בכביש 443?

ביום חמישי (12.12.13) בערב סיימה מרצה למשפטים ללמד במכללת רמת-גן ועלתה בסביבות שמונה בערב על אוטובוס לירושלים. באמצע הדרך, בין מודיעין לבין ירושלים, נעצר האוטובוס, כמו גם מאות מכוניות לפניו ואחריו. הנוסעים נאלצו להישאר באוטובוס לילה שלם, ללא מזון, מים ושירותים. רק בסביבות שמונה בבוקר, לאחר כתריסר שעות באוטובוס, הם חולצו על-ידי הצבא והועברו ליישוב בית-חורון, שממוקם בין ירושלים למודיעין.

מכיוון שכבר בערב דווח בתקשורת, כי המשטרה הודיעה שהכביש יפתח והנוסעים יחולצו רק בבוקר למחרת, רבים מהם חשו כי הפקירו אותם, והיו אף שהציעו להפסיק לשלם מסים. מצבם של נוסעי המכוניות הפרטיות היה אף גרוע יותר, כי לחלקם אול הדלק ועמו החימום.

הייתכן כי בישראל של שנת 2013 חשבו במשטרה שאפשר להפקיר כך אזרחים לקפוא בכביש לילה שלם? אמנם בחצי הלילה פנה ראש עיריית ירושלים, ניר ברקת, לרשויות הצבא והמשטרה וביקש לחלץ את הנוסעים התקועים בדרך, וחלקם חולצו במהלך הלילה, אך רבים מהם, לרבות נוסעי האוטובוס, חולצו רק למחרת בבוקר.

הודעת המשטרה שקדמה להתערבותו של ראש העיר, כבר בערב, שלפיה החילוץ יבוא רק בבוקר, מדאיגה אותי במיוחד. הייתכן שמישהו במשטרה החליט להפקיר את האזרחים לילה שלם? אם כך, על המחליטים להתפטר או להיות מפוטרם. זאת ועוד: בתקשורת פורסם כי באותו ערב נסע שר החוץ האמריקני ג'ון קרי מרמאללה לירושלים, וכי המשטרה חסמה לזמן מה את כביש 443 תנועת אזרחים, כדי להקל על נסיעתו.

המנהג הקלוקל של המשטרה לחסום כבישים בכל פעם שבכיר נוסע בדרכים, הוא בדרך-כלל מגונה, אך הפעם הייתה זו החלטה מזיקה במיוחד: ייתכן מאוד שהשלג נערם על

הייתכן כי בישראל של שנת 2013 חשבו במשטרה שאפשר להפקיר אזרחים לקפוא בכביש לילה שלם?

הכביש וחסם אותו, משום שהמשטרה לא אפשרה לאזרחים לנסוע על הכביש. שהרי תנועת המכוניות על הכביש מקשה על השלג להצטבר על הכביש. כך ייתכן, כי המשטרה עצמה גרמה לחסימת הכביש – הנה המעשה האקטיבי המזיק; והיא גם שנמנעה מחילוץ מיידית של האזרחים – הנה המחדל הפאסיבי של הימנעות מלהציל מיד, בבחינת הוספת חטא על פשע. נכון, בעת הסופה הובלטו גם פעולות אמיצות של שוטרים מסוימים. את כל אלה עלינו לשבח. אך אין בכך הכשר להחלטות של צמרת המשטרה שגרמו לקריסה קולוסאלית. דוברים שונים של המשטרה ניסו גם לגלגל את האחריות על האזרחים, בטענה שנסעו לירושלים בחוסר אחריות, רק כדי לחזות בשלג, נתקעו בדרך והפריעו לעבודות החילוץ וההצלה. תופעה זו ידועה כהאשמת הקורבן. ובכן, אני מכיר לפחות נוסעת אחת, מרצה במכללה, שחזרה מעבודתה ברמת-גן לביתה בירושלים בתחבורה ציבורית, באוטובוס, יחד עם כ-50 נוסעים נוספים. אם הנסיעה הייתה מסוכנת, המשטרה הייתה צריכה למנוע מראש מהאוטובוס לנסוע לכיוון ירושלים הנצורה. איני מתיימר לקבוע שהמשטרה אכן אשמה בכך שגרמה לסבל נורא ואפילו לסכנת חיים לאלפי אזרחים. אך החשד קיים. יבוא מבקר המדינה, יחקור, ויכריע בדבר. ●